



# Széchenyi István Gimnázium

A jubileum alkalom a visszatekintő önvizsgálatra: az egykor két fő kinevezett tanárral induló iskola milyen úton haladt, s hol tart ma, mi a szerepe a város életében; de alkalom az emlékébresztő feltárulkozásra is. Ennek az elemző-emlékező visszatekintésnek igyekszik megfelelni a napokban megjelent kiadványunk, illetve az intézményünkben látható iskolatörténeti kiállítás. Ezekre építve próbálunk itt és most némi ízelítőt adni az elmúlt 50 évből, azaz a Széchenyi István Gimnázium életéből, hiszen ez a félszáz esztendő – annak minden örömeivel és bánatával – *mi vagyunk*.

## *Iskolatörténeti kiállítás – „Ötven, jaj, ötven éve – szívem visszaöbber”*

**2003. 09. 23., kedd, 14<sup>30</sup>**

III. emelet, társalgó. Halk cipőkoppanások, majd a nyikorgó lengőajtóban megjelennek az első látogatók, s belépnek a képek, az emlékek világába... Távol a világ zajától – egy félteremnyi történelem, amelynek mi is részesei lehetünk.

Ötven év nagy idő. Ez a kiállítás – bár korántsem teljes – mégis felidézi mindazt, amiről eddig csak meséltek. Rég elfeledettnek hitt emlékek törnek fel bennünk, valami meghatározhatatlan, keserédes hangulat hatása alá kerülünk. Van, akiben nyolc napon túl gyógyuló sebeket tép fel az emlékezés, van, aki meghatottan, csendben szemlélődik, mások elnéző mosollyal tekintenek végig az ötven év tükörcserepein. Messziről indultunk (sugallják a sárguló lapok, fakuló képek), de eljutottunk valahová, mi, az ötven esztendő részesei.

Köszönet mindazoknak, akik az ötven év alatt itt tanultak, itt dolgoztak, segítették az intézmény előrehaladását, hiszen nélkülük nem lenne mire emlékezni. Köszönet a sok serlegért, a rengeteg elismerő oklevélért, melyek iskolánk hírnevét öregbítették, továbbá köszönet azoknak, akik elénk tárták ezeket a csodálatos emléktárgyakat.

(Horváth Tamás)



## Egy kis iskolatörténet...

Ha a történet szónak kellő történelmiségét, súlyos, veretes jelentését szeretnénk hangsúlyozni, akkor tréfásan azt mondhatnánk, hogy iskolánk története a római korig vezethető vissza, hiszen az első diákok a tízpercekben a város építése során előkerült leletek között sétálhattak, ugyanis a földszinten az Intercisa Múzeum elődje működött.

Ha politikai felhanggal kívánnánk élni, a nyitó mondat így hangozhatna: Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szocialista kisváros, mely a kisemberek összefogása, a próbákon (megpróbáltatásokon) győzedelmeskedő munkája nyomán nőtt ki a semmiből...

De maradjunk inkább a téren, időn, mindenféle politikai nézetten felülemelkedő, természetesen egyszerű emberi vágnál: az idetelepült emberek a gyermekeik érdekében dolgoztak azon, hogy megkezdődjön a városi középoktatás.

**1953 ősze:** 49 tanuló követi figyelemmel a tanárok magyarázatát, helyet kapva egy általános iskola két termében.

## Howy elkezdődött...

*„Sorsunk különösen szép ajándékának tekintjük, hogy mi lehettünk az első gimnazisták Dunaujvárosban. Erre nagyon büszkék vagyunk mind a mai napig. Akkor még neve sem volt a sztálinvárosi reál tagozatú gimnáziumnak (tervezgettük, hogy majd Hunyadi Jánosról nevezzük el), sőt önálló épülete sem. Ha alma materről van szó, mindig a Vasvári Pál Általános Iskola épületének jobb szárnyára gondolunk.”*

(Jakóné Fekete Teréz)



Az első érettségizők, 1957



Dr. Salgó Dezsőné  
az iskola első igazgatója (1953–1964)

*„A lelkesedésünk minden problémán átsegített, éreztük a feladat és a felelősség súlyát, de azt is, hogy minden akadály legyőzhető.”*

*„Büszke vagyok arra, hogy az iskola megerősödött, hogy máig meghatározó oktatási intézmény a városban, és hogy eredményeivel folyamatosan jelen volt és van az országos szakmai közéletben.”*

(Részlet a Nyulási Zsolt által készített riportból.)

## *A* folytatás....

**1958. szept. 1.** A gimnázium a húsz tantermes iskolából egy nagyobbba, a harminckét tantermesbe (a mai Szilágyi épületébe) költözött.

**1963 ősze:** Az intézmény – most már önállóan – birtokba vehette a város egyik legszebb épületét a Dózsa György út 15/a alatt. (Igaz, később ezt is kinőtte.)

**1968:** Az akkor még névtelen iskola 1968-tól 22 éven keresztül Münnich Ferenc Gimnázium névre hallgatott.

**1989:** Jött a rendszerváltás, és iskolánk búcsút intett nevének. Új keresztszülei (az 1989–1990-es tanév diákjai) döntése révén ma már Széchenyi István Gimnáziumként ismert.

**1992:** Az új szárny megépítésével és az emeletráépítéssel iskolánk életében minőségi változás ment végbe.



*„Az ősi Schola már meg is ifjúdott  
Gyönyörűen azóta”*

Nemcsak régi külsejét változtatta igen előnyösre, szemet gyönyörködtetőre, hanem többé nem kellett kölcsönkérni a szomszédos iskola tantermeit, megszűnt az ingázás. Berendezkedhattünk a belül is levegősebbé vált, megszépült, megfiatalodott épületben. S ez nem csak az épületre, de a diákságra is igaz. Ugyanis 1992 szeptemberében a hagyományos gimnáziumi képzés mellett megindult a nyolcosztályos képzés.

## *Jelenünkről...*



Székelyi Sándor  
1981-től a gimnázium igazgatója

*„Hadd ne az oktatás terén elért eredményekkel, felvételi mutatókkal kezdjem! Számomra legalább ilyen fontosak ugyanis az ifjúsági rendezvények, táborok, a délutáni rendezvények és nyílt napok, a verőcemarosi kirándulások... nagyon fontosnak vélem ezeket az alkalmakat, mert idővel a diákélet visszavonhatatlan emlékeivé válnak.”*

(Részlet a Nyulasi Zsolt által készített riportból.)

Valóban, iskolánk nemcsak a tanításra, hanem a nevelésre is különös figyelmet fordít. 50 évével középkorúnak mondható, de mindig próbált, s próbál ma is lépést tartani a korrall, fiatalos, lendületes maradni. Azonban mint minden vele egykorú, ragaszkodik bevett szokásaihoz, hagyományaihoz. Ha kell, a megtagadva megőrizni elvét követve menti át évtizedeken mindazt, ami érték, ami gyümölcsözővé válhat. Így alakult át a Münnich-hét Széchenyi-hétté, amikor szinte minden van, ami egy diák életében fontos lehet. Tanulás, versengés, szórakozás.

Ekkor zajlik a gólyák beavatása, „rendes” gimnazista diákká fogadása. A Széchenyi-vetélkedőn komolyan szórakoztató, illetve szórakoztatóan komoly versengésen dől el, melyik osztály gólyái akklimatizálódtak leggyorsabban környezetükhöz.

De hogy a diákok véletlenül se érezzék elnyomva magukat a tanáruralom miatt, érdekeik képviselőit diákigazgatót választanak minden évben. Általában két-három párt verseng a hívek kegyeiért. Színes programok, reklámok, videók segítségével szereznek maguknak pártolókat, s az egy hétig tartó versengés végén dől csak el, ki a legalkalmasabb erre a posztra. Iskolánk talán legrégibb (1973-tól datálható), harmincéves hagyománya a négyévenkénti verőcemarosi kirándulás, melyen az egész iskola részt vesz. Talán ez volna az az egyetlen dolog, amiért érdemes lenne osztályt ismételni.



A nagy megfeneklés – 2003



Ugye, te is rajta vagy...

A németet tanuló diákok számára létesített dortmundi kapcsolat már is már 16 éve tart. Ez év őszén a német diákokat fogadjuk, tavasszal pedig mi látogatunk Dortmundba.

Hosszú idő óta a vakáció velejárója egy-egy újabb JEKA-tábor, mely kárpótolja a diákságot az egész tanévnyi megpróbáltatásokért. A „kalandtúra” évente Európa más-más pontjain veszi kezdetét: Ausztriában, Olaszországban, Francia- avagy Spanyolországban...



Elbigenalp – 2001

Vannak azonban új, sikeresnek mondható kezdeményezések is. Ilyennek mondható az idén első alkalommal megrendezett gólyatábor, amelynek vidám, hangulatos programjairól a diákönkormányzat tagjai gondoskodtak. Köszönjük.



S akik vakon engedelmeskedtek...



A gólyák és a rendezői stáb

Első alkalommal hívjuk drámaversenyre a város játszani szerető, nyitott, sokoldalú, talpraesett diákjait. Kis szünet után ismét van/lesz diákszínpadunk, iskolaújságunk, amelyben mindenről írunk, hírt adunk:



**SZIG-nálunk**



Zenei életünk is igen aktív. Ennek köszönhetően lett/lesz iskolaindulónk; s – a szünetekben a hangszórókból áradó zenén kívül – két kórus koncertjeit is hallgathatjuk iskolánkban. Acapella kiskórusunk 2002-ben alakult. Nagykórusunk pedig évtizedek óta rangos zenei fesztiválokon vesz részt kimagasló teljesítménnyel. Vegyes kórusunk utoljára szeptember 27-én, a BKMH-ban színvonalas műsorral kedveskedett minden zeneszeretőnek. Fokozott izgalom, várakozás előzi meg nagyszabású fellépésüket az október 4-i jubileumi gálán, amely minden szempontból különleges, egyedülálló, emocionális produkciónak ígérkezik.

## *A* tudás hatalom

*„Hasonlóan életképesek, és a diákok számára szintén emlékezetesek a szakmai táborok (fizikustábor), és a szellemi megmérettetések. Hadd emeljek ki néhányat, a már szintén hagyománnyá vált versenyek közül: a magyar kultúra napját a város és városkörnyéki általános- és középiskolák számára meghirdetett vers- és prózamondó, valamint népdaléneklési versenyünkkel ünnepeljük. Intézményünk tizenegyszer adott már otthont a Kis Biológusok Találkozójának, és szintén tizenegyedik alkalommal szervezte meg az országos mozgalommá vált „Fogalmazz pontosan, logikusan, szépen!” versenyt. Ez utóbbi ünnepélyes eredményhirdetésével szeptember 20-án nyitottuk meg jubileumi rendezvénysorozatunkat.”*

*(Székelyi Sándor)*

## XI. "Fogalmazz logikusan, pontosan és szépen!" országos verseny idei díjazottjai

A Széchenyi gimnázium az idei tanévben 11. alkalommal hirdette meg a "Fogalmazz logikusan, pontosan és szépen!" országos versenyt. Minden magyarországi középiskola beküldhette a náluk írt két, legjobbnak ítélt magyar írásbeli érettségi dolgozatot.

Az országos verseny zsűrije (Adamikné Jászó Anna, dr. Forgács Anna, Fábián Györgyné, Pásztor Bertalan) 2003. szeptember 20-án hirdetett eredményt a dunaújvárosi Széchenyi István Gimnáziumban.

A legjobb 9 közé az idei tanévben a következő tanulók jutottak:

| A tanuló neve     | Iskolája                                         | Tanára              |
|-------------------|--------------------------------------------------|---------------------|
| Borbély Judit     | SZTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium, Szeged    | Sisák Gábor         |
| Czifra Réka       | Eötvös József Gimnázium, Tata                    | Dr. Auer Józsefné   |
| Eszik Veronika    | ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium, Budapest | Arató László        |
| Hamucska Nóra     | Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros          | Szücsné Harkó Enikő |
| Hubai Katalin     | ELTE Apáczai Csere János Gimnázium, Budapest     | Szabolcsi János     |
| Ijjas Anna Mária  | ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium, Budapest | Törzsök Édua        |
| Marsai Viktor     | Pannonhalmi Bencés Gimnázium                     | Sándor György       |
| Nagy Zoltán Dávid | Pannonhalmi Bencés Gimnázium                     | Sándor György       |
| Simonfalvy Ildikó | Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros          | Szücsné Harkó Enikő |

Különdíjasok:

| Adományozó                              | Díjazott   | Iskolája                                | Tanára                |
|-----------------------------------------|------------|-----------------------------------------|-----------------------|
| Fejér Megye Önkormányzata               | Dakos Nóra | Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár | Dr. Árgyelán Dánielné |
| Dunaújváros MJV Polgármesteri Hivatala  | Sváb Ágnes | Eötvös József Gimnázium, Tata           | Szabó Andrea          |
| Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros | Cseh Judit | Varga Katalin Gimnázium, Szolnok        | Dr. Kissné Nagy Éva   |

Az Arany-díjat a zsűri Sándor Györgynek, a Pannonhalmi Bencés Gimnázium magyartanárának adományozta kiemelkedő felkészítő munkájáért, eddig három tanítványa jutott a legjobb 10 közé.

## *A* tudás elismerése: *A* „Dunaferr-díj” megalapításának rövid története

*„Sokszor és sokat gondolkoztam azon, hogy a természet- és társadalomtudományok területén eredményesen szereplő tanulók komoly elismerés nélkül hagyják el az iskolát. Több helyről szerzett információk alapján jutottam arra az elhatározásra, hogy egy díjat kellene alapítani, mellyel elismernénk a tanulóknak a természettudományok területén elért kiemelkedő munkáját.”*

(Kobzos Ferenc)

Az elgondolást tettek követték; s az áldozatos munkának, sok-sok utánajárásnak meglett az eredménye. Elsősorban iskolánk volt tanulóinak segítségével sikerült az alaptőke egyik felét megszerezni. Végül megfogalmazódott Dunaferr Rt.-vel az az együttműködési megállapodás, amely alapján a vasmű is 500.000 Ft-tal járul hozzá a díj megalapításához. Először 1996 májusában, a ballagási ünnepségen két tanulónk részesült a kitüntetésben. Azóta újabb 10 tanulónk érdemelte ki e díjat.

### *A* Gimi-díjról

Volt tanítványunk javaslatára, s ugyancsak Kobzos tanár úr kezdeményezése, illetve aktív szervező munkája révén születhetett meg az újabb díj. Ezt azok a végzős tanulók kaphatják meg, akik a tudományok más területén, illetve az iskolai vagy a kulturális életben értek el kiváló eredményt, alkottak maradandót.

A 2002-2003-as tanév végén adtuk ki az első Gimi-díjat, s a hozzá járó pénzbeli jutalmat, amelyet egyéni felajánlásból fedeztünk..

*„Köszönöm volt tanítványaimnak a nemes segítséget. A Dunaferr-díj – és a Gimi-díj – méltó elismerése a kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákoknak. A kitüntetett végzősök kitartó munkája, törekvése követendő példaként állhat iskolánk többi tanulója előtt. végezetül csak azt kívánhatom, hogy mindig legyen e díjakra érdemes diák.”*

(Kobzos Ferenc)

### *H*ol a helyünk? Röviden eredményeinkről...

Az alábbi adatok Magyarország összes (több mint ezer) középiskolájának viszonylatában értendők:

- az összes tárgy felvételi írásbeli dolgozatának átlageredménye alapján: 52.
- a felvételi arányok (felvettek/érettségizők) alapján: 66.
- a felsőoktatásba jelentkezők nyelvvizsgáinak aránya alapján: 83.
- a középiskolai tanulmányi versenyek pontszámai alapján: 23.

Az elmúlt 50 év visszfényében büszkéek lehetünk iskolánkra, hisz példás embereket nevelt, tanított, kik ma jogászok, orvosok, mérnökök, színészek, tanárok (közülük 23-an itt tanítanak az alma materban)..., városunk értelmiségi rétegét képezik. Dunaújváros eddigi polgármestereit is ez az intézmény adta.

*„Minden iskola büszke híressé lett tanítványaira. Róluk is szól ez a könyv, az évforduló jó ürügy erre.”*

dr. Kálmán András

Most 2003-at írunk. Tantestületünk 43 fős, diákjaink száma 663. Túl vagyunk 1956-on, Sztálinvároson, Magyar Népköztársaságon, 1989-en, de gimnázium még van, nem is akármilyen eredményekkel...

Ám a történetnek itt nincs vége, a folytatást majd gyermekeink írják...

Hogy mit rejt a jövő, a jövőnk, hogy mi kerül a még fehér lapokra, nem tudhatjuk biztosan, de azt tudjuk, hogy a 2004-es EU-csatlakozás küszöbén állunk, amikor ismét (illetve még mindig) különösen időszerűek iskolánk névadójának gondolatai:

*„Egy nemzet ereje a kiművelt emberfők sokaságában rejlik.”*

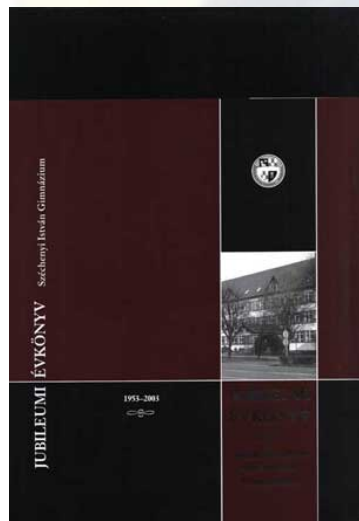
(Gróf Széchenyi István)

## *Lárszó gyanánt...*

*Jó iskolánk! Még sok-sok ötven évet  
Érj meg, virulj, légy fénylő, tiszta, nagy,  
Köved közt liktessen az ifjú élet,  
Ezer meleg szív, ezer büszke agy,  
Nemes tanárok, sok nemes tanítvány  
Hírét növeljék e tisztas falak -  
S ne álljon meg közöttük soha hitvány,  
S ne rontsa fényük soha rút salak!*

*(Tóth Árpád)*

Ami ezen összeállításból kimaradt, megtalálható a Jubileumi évkönyvünkben, amelyhez az október 4-i gálaműsor előtt a BKMH-ban, illetve utána az iskolában lehet hozzájutni.



A Jubileumi évkönyv címlapja

*Komoly külső, remek tartalom. Évkönyv.*

*A tiéd, az enyém, a miénk...*

*Visszaemlékezések, visszaemlékezők. Több generáció, ismerős-ismeretlen nevek, mégis összeköt bennünket az a tény, hogy ide jártunk, itt érettségiztünk, itt alapoztuk meg életük további részét.*

Végezetül Tóth Árpád szavaival egybecsengően csak azt kívánhatjuk, legyen a következő 50 év is az előzőhöz hasonlóan eredményekben gazdag, hogy az előttünk álló évek elmúltával is tudjunk mire emlékezni, legyen miről írni... De soha ne feledjük:

*„Honnan jövünk? Kik vagyunk? Hová megyünk?”*

(Gauguin)

## jubileumi hónap eseményei

*szeptember 20.*

- ✓ 11.00: A XI. „Fogalmazz pontosan, logikusan és szépen!” országos verseny eredményhirdetése

*szeptember 22.*

- ✓ 18.00: volt gimis zenekarok koncertje (fellépők: Jazzékiel + Laza Róka)
- ✓ a levelezős történelmi verseny kezdete

*szeptember 23.*

- ✓ 14.30: az iskolatörténeti kiállítás megnyitója

*szeptember 25.*

- ✓ 12.30: nyelvi tankönyvek bemutatója
- ✓ 15.00: nyelvvizsgabörze

*szeptember 26.*

- ✓ 15.30: Pfeil Tamás matematikus (ELTE) előadása
- ✓ 18.00: diszkó

*szeptember 27.*

- ✓ utcai futóverseny
- ✓ 17.00: a Széchenyi István Gimnázium vegyes karának koncertje (BBKMH aula)

*szeptember 29.*

- ✓ Az „Észbontó, avagy keressük a gimnázium legokosabb diákját” vetélkedő első fordulójának indítása

*október 2.*

- ✓ a dortmundi diákok érkezése
- ✓ 18.00: Gála – nyilvános főpróba (BBKMH)

*október 3.*

- 14.00: a Foucault-inga indítása (a Föld forgásának bizonyítása)
- 15.00: volt gimis fizikusok előadásai

*október 4.*

- 16.00: Gála (BBKMH)

*október 6.*

- 8.00: ünnepi megemlékezés az aradi vértanúkról az iskolarádióban
- ifjúsági nap

*október 7.*

- 16.00: gólyaavató
- a dortmundi diákok búcsúztatása

*október 8.*

- 15.00: Széchenyi-vetélkedő

*október 9.*

- 16.00: diákigazgató-választás

*október 10.*

- fordított nap
- a diákigazgató-választás programjai
- 21.00: éjszakai foci

*október 13.*

- német országismereti vetélkedő

*október 14.*

- 16.00: angol országismereti vetélkedő

*október 15.*

- 14.00: görög táncház
- 16.00: filmklub

*október 16.*

- 19.00 : „A világ táncban és zenében” – nemzetközi zenés-táncos est (DMJV PH „C” szárny)

*október 17.*

- 14.00: drámaverseny – területi vetélkedő
- 16.00: a Mezőföld Fotóklub kiállítása, előadás

*október 18.*

- 8.00: október 23-i ünnepi megemlékezés az iskolarádióban
- 12.00: az „Észbontó, avagy keressük a gimnázium legokosabb diákját” szellemi vetélkedő záró fordulója
- 18.00: ünnepi tantestületi ülés, a jubileumi hónap zárása

Gimnáziumunk életéről, az éppen aktuális programokról, versenyekről iskolánk folyamatosan megújuló honlapján, a [www.szig-dujv.sulinet.hu](http://www.szig-dujv.sulinet.hu) címen lehet bővebb információkat szerezni.

Az oldalt összeállította:  
Péntek Klára